

Informatiebrief

Van	Team Publiek		
Aan	De leden van de gemeenteraad van Laren		
Portefeuillehouder	burgemeester	Datum	25-02-2021
Informatie bij	C.A. de Veij	Tel. nr.	

Geheim of openbaar (Wet openbaarheid van bestuur)

Openbaar.

Onderwerp

Verkiezingen leden Tweede Kamer 17 maart 2021.

Kennisnemen van

1. het niet deelnemen aan het experiment centraal tellen van de stemmen bij de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer;
2. de nieuwe procedures rond het verkiezingsproces 2021
3. toegankelijkheid van de stembureaus.

Aanleiding (inleiding)

Vanwege de uitbraak van het Covid 19 virus heeft de Minister van Binnenlandse Zaken de gemeenten nadere eisen opgelegd rond het verkiezingsproces. Middels deze informatiebrief willen wij u op hoofdlijnen op de hoogte brengen van de wijzigingen.

Kernboodschap

1. niet deelnemen aan het experiment centraal tellen van de stemmen.

Bij de verkiezingen van 2019 heeft uw raad besloten om deel te nemen aan het experiment centraal tellen van de stemmen. Ervaring heeft geleerd dat de uitvoering van het experiment niet heeft geleid tot een significante wijziging in de uitslag. Het bleek ook een arbeidsintensief proces dat onder de huidige beperkingen nauwelijks uit te voeren is.

2. de nieuwe procedures rond het verkiezingsproces 2021

In overleg met het RIVM heeft de minister onderstaande maatregelen genomen en vastgelegd in tijdelijke wetgeving:

In het stemlokaal:

- afstandseis

In het stembureau moeten (wachtende) kiezers en stembureauleden 1,5 meter afstand van elkaar houden. Deze maatregel heeft consequenties voor een aantal reguliere stembureaus, het lokaal moet namelijk minimaal 10 x 10 m groot zijn. Niet ieder regulier stembureau voldoet aan deze eis en moesten we op zoek naar grotere locaties.

- Ventilatie

De stembureaus moeten in ieder geval volgens de eisen van het Bouwbesluit die van toepassing zijn op het gebouw (bestaand of nieuwbouw) en de gebruiksfunctie worden geventileerd. Ook moet regelmatig worden gelucht. Medewerkers vergunning en handhaving hebben de betreffende locaties beoordeeld en goedgekeurd.

- Toegang tot het stemlokaal

Bij de ingang van het stembureau zal er een gastheer/gastvrouw staan. Hij/zij zal erop toezien dat ook in de wachtrij, de 1,5 meter afstand wordt aangehouden.

Als de kiezer alle noodzakelijke documenten bij zich heeft geeft de gastheer/gastvrouw het “rode potlood” aan de kiezer, die mag deze mee naar huis nemen. Er wordt op toegezien dat er niet te veel kiezers tegelijkertijd in het stembureau aanwezig zijn.

- Hygiëne in het stemlokaal

Behalve het plaatsen van kuschermen en de gebruikelijke desinfectie materialen, zal het stembureau en de materialen regelmatig schoongemaakt worden door de stembureauleden. De toiletten bij de stembureaus moeten éénmaal in de vier uur worden schoongemaakt en na afloop is een eindschoonmaak verplicht. Wij hebben hiervoor een schoonmaakbedrijf ingehuurd. Er zijn beheerders van stembureaus die deze schoonmaakwerkzaamheden zelf uitvoeren.

- Persoonlijke beschermingsmiddelen voor stembureauleden en kiezers

Er zullen voldoende mondneusmaskers, gezichtsmaskers en handschoenen aanwezig zijn voor de stembureauleden. Er zijn beschermingsmiddelen voor de tellers beschikbaar.

Om tegemoet te komen in de extra kosten heeft de minister extra geld beschikbaar gesteld voor de gemeenten.

Via de september circulaire is ontvangen:

Blaricum € 18.000,--

Eemnes € 16.000,--

Laren € 18.000,--.

In januari 2021 nog een extra bedrag van:

Blaricum € 16.523,00

Eemnes € 12.401,00

Laren € 18.711,00.

Mobiel stembureau

Het is voor deze verkiezing mogelijk om een mobiel stembureau in te richten met een beperkte toegang. Hiervan gaan we gebruik maken bij het Rosa Spier huis en Theodotion.

Aantal leden stembureau

Het verplichte minimum aantal stembureauleden is verhoogd van 3 naar 4. Daarnaast is er voor ieder stembureau een gastheer/gastvrouw benoemd. De gastheer/gastvrouw houdt toezicht bij de ingang, het vierde stembureau lid houdt toezicht binnen het stembureau.

De gastheer/gastvrouw is benoemd als stembureau lid, hierdoor kunnen de werkzaamheden rouleren.

Aantal volmachten verhoogd

Een kiezer mag voor deze verkiezing 3 volmachten aannemen in plaats van 2.

Vervroegd stemmen is mogelijk

Om meer spreading voor de stemmers te creëren heeft de minister via een wetswijziging het mogelijk gemaakt om op maandag 15 maart en dinsdag 16 maart al te kunnen stemmen. Vanwege het aantal kiesgerechtigden moet de gemeente op deze twee dagen één stembureau geopend hebben.

Briefstemmen

Om het voor de oudere bewoners mogelijk te maken om veilig hun stem uit te brengen wordt het voor personen van 70 jaar en ouder mogelijk om via “een briefstembewijs” te stemmen. Het stembiljet kan via de post verstuurd worden óf ingeleverd bij een aangewezen punt. Het is geen verplichting, de kiezer mag ook naar het stembureau komen om daar de stem uit te brengen.

3.toegankelijkheid van de stembureaus

Op 20 maart 2018 heeft minister Ollongren van BZK een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over het verbeteren van de toegankelijkheid tot het verkiezingsproces voor mensen met een lichamelijke beperking.

Grondslag hiervoor is het in 2016 door Nederland geratificeerde VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap. Doel van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten van mensen met een beperking.

Per 1 januari 2019 is een wijziging van de Kieswet in werking getreden waarmee wordt geregeld dat alle stemlokalen toegankelijk moeten zijn voor mensen met lichamelijke beperkingen. Als het niet mogelijk is om alle stemlokalen toegankelijk te maken voor mensen met lichamelijke beperkingen, moet het college de raad daarover informeren. Dit is in artikel J 4 van de Kieswet bepaald:

Artikel J 4, lid 2:

Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat alle in de gemeente aangewezen stemlokalen zodanig zijn gelegen en zo zijn ingericht en uitgerust dat kiezers met lichamelijke beperkingen zoveel mogelijk hun stem zelfstandig kunnen uitbrengen.

Artikel J 4, lid 3:

Indien burgemeester en wethouders niet voldoen aan het tweede lid informeren zij de gemeenteraad over de reden hiervoor.

Keuring stembureaus 2019

Om inzicht te krijgen in de toegankelijkheid van de toenmalige stemlokalen binnen de BEL-gemeenten zijn deze voor de verkiezingen van 2019 gekeurd en getoetst door het hierin gespecialiseerde bureau “Ongehinderd”. Behalve de stemlokalen zijn ook de nabijgelegen invalideparkeerplaatsen getoetst. Er is een rapportage met aanbevelingen opgemaakt.

De controle bestaat uit 3 hoofdpunten:

1. bereikbaarheid, hieronder kunt u onder andere verstaan de vindbaarheid, parkeren bij de locatie, de route naar het stembureau
2. betreedbaarheid, hieronder kunt u onder andere verstaan de entree van het gebouw en de tussendeuren
3. bruikbaarheid, de omstandigheden in het stembureau.

Het verkiezingsproces moet als uitgangspunt hebben dat de verkiezingen zo toegankelijk mogelijk voor eenieder zijn, ongeacht welke beperking men heeft.

Behalve de eisen van toegankelijkheid heeft het ministerie van BZK ook regels opgesteld over de hulp die in een stembureau geboden kan worden aan kiezers die bijvoorbeeld blind zijn of de ziekte van Parkinson hebben.

Wat hebben wij hiermee gedaan

Hieronder treft u een overzicht aan van de inspanningen die gepleegd zijn om de stembureaus zo toegankelijk mogelijk te maken. Leidraad hiervoor waren de verbeterpunten genoemd in de keuring maar ook de “checklist toegankelijkheids- criteria stemlokalen”, een uitgave van het ministerie van BZK.

Instructie voorzitters stembureaus

Tijdens de training en de separate bijeenkomst met de voorzitters voorafgaande aan de verkiezingen van de Provinciale Staten/Waterschap en het Europese Parlement van respectievelijk 20 maart en 23 mei 2019 hebben wij uitgebreid stil gestaan bij de toegankelijkheidseisen en hoe zij hieraan bij kunnen dragen. Op de dag van de verkiezing bleken alle stembureauleden zeer welwillend en proactief in hun handelen.

Vindbaarheid van de stembureaus

Beachflag

Voor ieder stembureau is een beachflag aangeschaft, hierdoor is van veraf goed te zien waar de locatie én de ingang is.

Publicaties

Via het platform “waarismijnstemlokaal.nl” zijn de locaties met geografische informatie: BAG-referentienummer, Longitude/Latitude en X/Y rijksdriehoekscoördinaten gevuld.

Met deze open data kunnen kiezers eenvoudig hun dichtstbijzijnde stembureau opzoeken en op de dag van de verkiezingen was er voor de vindbaarheid ook speciaal een knop op Facebook beschikbaar.

Uiteraard zijn de locaties ook op de gebruikelijke manier gepubliceerd op de achterkant van de huis-aan-huis biljetten, in de plaatselijke krant, in een begeleidende brief bij de stempas en via de website.

Alle pagina's van de website die betrekking hebben op de verkiezingen kunnen worden voorgelezen.

Maatregelen in het stembureau

Zowel binnen als buiten het stembureau zijn door ons maatregelen genomen zoals hieronder vermeld.

Ruimere opstelling

De stembureaus waren ruimer opgesteld zodat een kiezer met bijvoorbeeld een scooter makkelijk een draai kon maken.

Loepjes

Door het ministerie is er een nieuwe specificatie gegeven waaraan een loep moet voldoen. Het ministerie heeft hier geld voor beschikbaar gesteld en wij hebben deze aangeschaft.

Vergrote kandidatenlijst

Net als voorgaande verkiezingen hing op ieder stembureau een vergrote kandidatenlijst.

Extra stoelen geplaatst

In ieder stembureau zijn stoelen met armleuningen geplaatst zodat kiezers die slecht ter been zijn makkelijker konden gaan zitten.

Stemhokje aangepast

In ieder stembureau is standaard 1 stemhokje beschikbaar met een verlaagd blad voor kiezers in een rolstoel.

Bewegwijzering

In het stembureau is er meer én duidelijkere bewegwijzering aangebracht. Voor de verkiezing van 2021 is er een gastheer/gastvrouw aanwezig om de kiezer ook hierbij behulpzaam te zijn.

Alle deuren open

Voor zover het mogelijk en noodzakelijk was zijn in ieder stembureau alle deuren gedurende de dag opengezet, aan de onderkant verzegeld met een blokje.

Maatregelen buiten het stembureau

Dorpels voor drempels

Bij de stembureaus waar de drempels té hoog waren om makkelijk toegang te krijgen met een scooter, rollator of een rolstoel, zijn dorpels geplaatst.

Extra gehandicaptenparkeerplaatsen

Niet iedere locatie had de beschikking over een (voldoende) gehandicapten- parkeerplaats óf was deze te smal cq te kort. Op die plaatsen zijn door de buitendienst tijdelijke gehandicaptenparkeerplaatsen aangelegd.

Alternatieven gezocht voor hellingbanen

De hellingbanen bij de diverse stembureaus voldoen niet aan de eisen.

Er is actief gekeken of er een andere mogelijkheid was om het pand binnen te komen, de leden van het stembureau hebben waar nodig kiezers geholpen.

Klachten op de verkiezingsdag

Er zijn geen klachten ontvangen over de toegankelijkheid van de stembureaus.

Verkiezingen 2021

In het contract van Ongehinderd staat dat er voor deze verkiezing een lichte herkeuring van de stembureaus zal plaatsvinden. Omdat veel van de gekeurde stembureaus voor deze verkiezing zijn afgefallen, is daar vanaf gezien. Met de beheerders van de stembureaus die dit jaar wel zijn benoemd, is de uitslag van de keuring besproken en worden, waar mogelijk, aanpassingen gemaakt. De afdeling RO-OR heeft de rapportage over de invalideparkeerplaatsen ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft Criteria Integrale Toegankelijkheid Stembureaus opgesteld. Hiermee is de fysieke toegankelijkheid objectief meetbaar en zijn de criteria eenduidig vastgelegd en toepasbaar voor de realisatie van toegankelijke stembureaus. Voor de leden van het stembureau en anderen die betrokken zijn bij de voorbereiding en organisatie van de verkiezingen zijn checklists beschikbaar. Aan de hand van deze criteria, de maatregelen die in 2019 al genomen zijn en de thans geldende corona maatregelen, worden de stembureaus ingericht.

Voor de verkiezing van 2022 zal er weer een volledige keuring plaatsvinden.

Het verkiezingsproces heeft als uitgangspunt dat de verkiezingen zo toegankelijk mogelijk voor een ieder zijn, ongeacht welke beperking men heeft.

Consequenties

1. niet deelnemen aan het experiment centraal tellen van de stemmen

Het niet deelnemen heeft voor deze verkiezing positieve consequenties. Er hoeft geen gemeentelijk stembureau met leden en tellers benoemd te worden. Er hoeven geen locaties gehuurd te worden om de telling op 18 maart te kunnen uitvoeren.

De uitslag zal hierdoor eerder bekend zijn.

2. de nieuwe procedures rond het verkiezingsproces 2021

Behalve dat er extra kosten vanwege materialen bij de verkiezing gemoeid zullen zijn, zijn er ook meer stembureaus en stembureauleden nodig.

- er is voor ieder stembureau een gastheer/gastvrouw benoemd
- er is 1 extra stembureaulid nodig
- er is een inleverpunt voor de briefstembewijzen aangewezen in het Raadhuis Laren vanaf 10 tm 12 maart en 15 tm 17 maart
- de briefstembewijzen mogen op 15, 16 en 17 voorgeopend worden. Dit gebeurt door een briefstembureau (één voorzitter en drie leden)
- voor de briefstembewijzen die op 17 maart worden ingeleverd is een tweede briefstembureau benoemd
- op 15 en 16 maart is er een stembureau geopend
- de stembureaus die open waren op de maandag en dinsdag, worden woensdag geteld. Ook voor deze telling zijn stembureauleden benoemd.
- de voor-geopende briefstembewijzen die tot en met dinsdag zijn ingeleverd worden op woensdagmiddag geteld en na 21.00 uur wordt de uitslag bekend gemaakt.
De briefstembewijzen die op woensdag worden ingeleverd worden eerst voorgeopend en vervolgens vindt na 21.00 uur de telling plaats

3.toegankelijkheid van de stembureaus

Aan de hand van de checklist wordt de toegankelijkheid beoordeeld en waar mogelijk/noodzakelijk aangepast. Het doel is om stappen te blijven zetten in het doorlopende groeiproces naar volledig toegankelijke stemlokalen voor mensen met een beperking.

Communicatie

Alle informatie over de stemlokalen en het verkiezingsproces worden gecommuniceerd via de lokale krant, de gemeentelijke website. De kiezer ontvangt bij de stempas een brief van de burgemeester waarin het bovengenoemde ook aan de orde komt.

Dit informatiestuk wordt u ter kennisname aangeboden. Wanneer nodig en gewenst zullen wij u informeren.

Vervolg

Geen.

Bijlage(n)

Geen.